

Zpráva o činnosti Českého národního byzantologického komitétu v roce 2014

Český národní byzantologický komitét (dále ČNBK) pracoval v roce 2014 ve složení:

Předsedkyně: PhDr. Lubomíra Havlíková, CSc.

Místopředseda: ThMgr. et PhMgr. Petr Balcárek, PhD et Ph.D.

Tajemnice: PhDr. Julie Jančárková, CSc.

Členové: Mgr. Kateřina Bočková Loudová, Ph.D., PhDr. Jan Kostěnek, Ph.D., Mgr. et Mgr. Markéta Kulhánková, Ph.D., Mgr. Marek Meško, Ph.D., MBA, Mgr. Alena Sarkissian, Ph.D., prof. JUDr. Michal Skřejpek, DrSc.

Čestní členové: †prof. PhDr. Růžena Dostálová, CSc., PhDr. Vladimír Vavřínek, CSc.

1. ČNBK, který pracuje s finanční podporou Rady pro zahraniční styky AV ČR (platba roční kotizace 200 eur/2014), se v roce 2014 sešel 17. ledna 2014 a zabýval se Zprávou o činnosti ČNBK za rok 2013, novým Organizačním a jednacím řád ČNBK, přípravou 23. mezinárodního byzantologického kongresu v roce 2016 v Bělehradu (informace o něm viz <http://www.slu.cas.cz/6-cnbnk.html>) a přednáškovou činností na rok 2014 (viz odevzdaný Zápis ze 17.01. 2014).
2. Pod vedením L. Havlíkové byl v roce 2014 připraven a vydán ročník 72/1-2 (2014) mezinárodního časopisu Byzantinoslavica o rozsahu 408 stran. Příspěvky badatelů z ČR (L. Havlíková), Egypta, Francie, Itálie, Jordánska, Polska, Rakouska, Ruska, Řecka, Ukrajiny, USA byly publikovány v angličtině, ruštině, němčině a francouzštině. Viz podrobně <http://www.slu.cas.cz/4.html>.
3. V roce 2014 uspořádal ČNBK 16. května 2014 přednášku prof. JUDr. M. Skřejpka, DrSc., z Právnické fakulty KU v Praze na téma *Corpus Juris Civilis. Mýty, chyby, realita*. V rámci popularizace byzantologie proběhly také další přednášky: 10. června 2014 přednáška Dr. fil. E. Mitsiou, výzkumné pracovnice Rakouské akademie věd, na téma *Female Monasticism in Byzantium* a 10. září 2014 přednáška Mgr. M. Dospěla na téma *Byzantský, koptský, římský? Pozdně starověký Egypt v průsečíku říší a vědeckých disciplín*. Bohaté diskuse a velká návštěvnost ukázaly, že přednášky byly prospěšné jak pro odbornou veřejnost, tak pro studenty VŠ a dokládají zájem o byzantologii v ČR. L. Havlíková pravidelně aktualizuje webové stránky ČNBK (<http://www.slu.cas.cz/6-cnbnk.html>) a časopisu Byzantinoslavica a popularizovala byzantologii v AB a jinde, kam psala články o byzantsko-slovanské problematice.
4. Čeští byzantologové a členové ČNBK jsou členy řady společensko-vědeckých institucí, společností a redakčních rad. Zasedali jak v redakční radě mezinárodního časopisu Byzantinoslavica (P. Balcárek, K. Bočková Loudová, L. Havlíková, J. Jančárková, M. Kulhánková, P. Milko, Š. Pilát), tak v redakčních radách domácích (Parrésia, ČR: M. Luptáková, P. Milko, M. Řoutil) i zahraničních časopisů (Byzantinoslavica, SR: L. Havlíková, Istorijski časopis, Srbsko: L. Havlíková). P. Balcárek je editorem Východokřesťanských studií/Eastern Christian Studies (Olomouc). L. Havlíková je členkou Ediční rady Istorijského institutu SANU v Bělehradu (Srbsko) a členkou v International Advisory Board of the Waldemar Ceran Research Centre for the History and Culture of the Mediterranean Basin and South-East Europe – Ceraneum na univerzitě v Łódži (Polsko).
5. L. Havlíková v roce 2014 ukončila spolupráci na dvouročním a dvoustranném mezinárodním projektu „Po stopách sv. Cyrila a Metoděje ve slovenské a české bibliografii (do roku 1945)“ (7AMB12SK161) se Slovenskem (Ústav pro výzkum kulturního dědictví Konstantina a Cyrila, ÚKF, Nitra). Knižně vyjde 2. svazek

- cyrilometodějské bibliografie v roce 2015 a současně probíhá práce na její digitalizaci. M. Kulhánková a A. Sarkissian pracovaly na projektu *Raně byzantské narativní texty v zrcadle moderní literární teorie* (GAČR P406/120196).
6. Byzantologové a členové ČNBK vyvíjeli v roce 2014 pedagogickou činnost v oboru byzantologie, novořeckých studií, dějin východní Evropy a dějin umění Ruska: FF MU Brno (K. Bočková Loudová, M. Kulhánková, M. Meško), FF UK Praha (J. Jančárková, D. Picková, P. Šípová), PF UK Praha (M. Skřejpek), KTF UK Praha (T. Mrňávek), HTF UK Praha (M. Luptáková, P. Milko, G. Vopatrný), CMTF UK Olomouc (P. Balcárek), FF ZU Plzeň (E. Neupauer). Těsná je také spolupráce byzantologů s FF UK Praha při vedení a konzultacích bakalářských a diplomových s byzantologickou tematikou.
 7. Byzantologové a členové Komitétu se v roce 2014 zúčastňovali národních a mezinárodních konferencí, podíleli se na organizaci a byli na zahraničních stážích.
 8. Členové ČNBK se připravují na 23. mezinárodní byzantologický kongres, který proběhne 5.-7. září 2016 v srbském Bělehradě na téma: “Byzantium – A World of Changes” / “Byzance – un monde des changements” - podrobněji viz Zpráva za rok 2013 a viz web ČNBK <http://www.slu.cas.cz/6-cnbnk.html>).
 9. Členové ČNBK a další byzantologové participovali na publikační činnosti a vydali v roce 2014 řadu knih (např. *Obrácení nevěstky Marie*, ed. M. Kulhánková, Červený Kostelec 2014), kolektivních monografií, odborných studií, článků a recenzí jak v domácích, tak zahraničních vědeckých časopisech, konferenčních a příležitostných sbornících (viz ASEP). Byzantolog a odborník na cyrilometodějskou problematiku V. Vavřínek převzal na knižním veletrhu Svět knihy 2014 výroční cenu nakladatelství Vyšehrad za monografii *Cyril a Metoděj mezi Konstantinopolí a Římem* (2013).
 10. Byzantolog J. Kostěnc se jako v předchozích letech zúčastnil společně s K. Darkem (Reading, UK) prací na archeologickém průzkumu v chrámu Hagia Sofía v Istanbulu (dnes Ayasofya Müzesi).
 11. Byzantologové a členové ČNBK spolupracovali s českými i zahraničními grantovými agenturami a vypracovali pro ně oponentské posudky.
 12. Členky ČNBK a další byzantoložky spolupracovali v roce 2014 také s Českou společností novořeckých studií (K. Bočková Loudová, M. Kulhánková) a zapojili e do činnosti nově založené Společnosti pro raně novořecká studia – Neograeca medii aevi (M. Kulhánková).
 13. 8. ledna 2014 převzal V. Vavřínek od kardinála D. Duky *Stříbrnou cyrilometodějskou medaili* za zásluhy na přípravě oslav 1150. výročí příchodu byzantské cyrilometodějské misie na Moravu. ČNBK zaznamenal také smutnou událost, když dne 18. srpna 2014 zemřela jeho dlouholetá členka prof. PhDr. Růžena Dostálová, CSc., v letech 1988-1991 jeho předsedkyně a posléze jeho čestná členka (viz L. Havlíková, *Za Růženu Dostálovou*, Slovánský jih 14/6, 2014, 12-14).

V Praze 27. ledna 2015

PhDr. Lubomíra Havlíková, CSc., v.r.
předsedkyně ČNBK

